

**KESAN PENGGUNAAN PETA PEMIKIRAN TERHADAP
PENGAJARAN PENULISAN KARANGAN MURID
TAHUN LIMA**

***The Effect of Using Thinking Maps on The Teaching
of Essay Writing Among Year Five Students***

¹NORLIZA ABDULLAH

²ZULKIFLI OSMAN*

³ABDUL MUNIR ISMAIL

¹*Sekolah Kebangsaan Beranang, Beranang, Selangor*

²*Fakulti Bahasa dan Komunikasi, Universiti Pendidikan Sultan Idris*

³*Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris*

¹*Norliz4.abdullah@gmail.com; ²zulkifli@fbk.upsi.edu.my; ³abdmunir@fsk.upsi.edu.my*

Dihantar: 19 November 2020/Diterima: 14 Disember 2020

Abstrak Kajian lalu menunjukkan kebolehan mengarang karangan dalam kalangan murid sekolah rendah adalah rendah. Oleh hal yang demikian, kajian ini dijalankan untuk mengkaji kesan penggunaan peta pemikiran terhadap tahap penulisan karangan Bahasa Melayu dalam kalangan murid tahun lima. Penyelidik menggunakan kaedah eksperimen kuasi melibatkan satu sampel kajian yang terdiri daripada 64 murid sekolah rendah yang dibahagikan sama rata kepada satu kumpulan perlakuan dan satu kumpulan kawalan. Para murid dalam kumpulan pertama menggunakan peta pemikiran dalam pengajaran karangan, sementara kumpulan kedua menggunakan kaedah tradisional. Ujian pra dan ujian pasca digunakan untuk mendapatkan data yang dianalisis dengan *Statistical Package For Social Science (SPSS)* versi 21. Bagi kumpulan perlakuan, analisis data menunjukkan skor pasca ujian min murid adalah lebih tinggi dari skor pra ujian min mereka, sekali gus menunjukkan mereka memperoleh peningkatan dalam penulisan karangan dari segi kandungan dan pengolahan idea. Dapatan yang sama juga menunjukkan skor pasca ujian min murid dalam kumpulan perlakuan adalah lebih tinggi dari min skor yang sama bagi mereka dalam kumpulan kawalan, sekali gus menunjukkan kumpulan perlakuan adalah lebih berprestasi daripada kumpulan kawalan. Dapatan kajian ini mempunyai implikasi dalam amalan pengajaran semasa. Guru mata pelajaran Bahasa Melayu boleh menggunakan peta pemikiran sebagai satu alat pengajaran bagi membantu murid sekolah rendah belajar menulis karangan dengan lebih berkesan.

Kata kunci: *Penulisan karangan, idea, Bahasa Melayu, murid sekolah rendah, peta pemikiran, pengolahan idea.*

Abstract *Studies have shown that students' essay writing abilities of primary school students are low. As such, this study was carried out to examine the extent of the effects of using thinking maps on the teaching of Malay language essay writing among Year Five students. In this study, the researchers used a quasi-experimental method involving a study sample consisting of 64 primary school students were divided equally into a treatment group and a control group. The former used thinking maps in essay writing learning, while the latter used a traditional method. A pre-test and a post-test were used to obtain the data, which were analyzed using Statistical Package for Social Science (SPSS) version 21. For the treatment group, the analysis of data showed students' mean post-test scores were significantly higher than their mean pre-test scores, indicating they made significant improvements in essay writing in terms of content and ideation. The same analysis also showed students' mean post-test scores in the treatment group were significantly higher than those of the control group, indicating the former outperformed the latter. These findings have a practical implication for the current teaching practice. Malay language teachers can use thinking maps as a teaching tool to help primary school students effectively learn to write essays.*

Keywords: *Essay writing, idea, Malay language, primary school students, thinking maps, idea processing.*

PENDAHULUAN

Kemahiran menulis karangan merupakan kemahiran yang sukar, khususnya aspek penyediaan dan pengolahan isi karangan (Nurul Aisyah, Zamri, & Nor Azwa Hanum, 2016). Namun, kemahiran menulis karangan perlu dikuasai oleh murid, khususnya pada peringkat sekolah rendah. *Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) Bahasa Melayu (BM) Sekolah Rendah* (2018: 35) menetapkan bahawa antara kemahiran menulis yang perlu dikuasai oleh murid Tahun Lima ialah membina kerangka dan menulis karangan berbentuk naratif dan imaginatif, menghasilkan perenggan yang

kohesi dan koheran, menghasilkan penulisan imaginatif dan deskriptif, mengedit dan memurnikan hasil penulisan, dan menulis ulasan tentang bahan sastera dan bukan sastera menggunakan bahasa yang betul. Namun, dapatan kajian mendapati bahawa penguasaan murid terhadap kemahiran menulis karangan masih lemah. Hal ini demikian kerana menurut Zamri dan Nor Razah (2011), guru masih mengamalkan kaedah tradisional dalam pengajaran mereka serta tidak menerapkan kemahiran berfikir yang sangat mempengaruhi pencapaian dan sikap murid.

Bertitik tolak daripada pernyataan di atas, kajian terhadap kesan kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) melalui peta pemikiran dalam meningkatkan pencapaian penulisan karangan murid dijalankan. Kajian ini wajar dilaksanakan kerana banyak kajian lalu (A. Rahman, Jamaludin & Zamri, 2015; Anthony Aloysius & Othman, 2017; Mohd Zikri Ihsan *et al.*, 2020; Anida *et al.*, 2020; Zulkifli, 2015) membuktikan bahawa KBAT berupaya meningkatkan penulisan karangan murid. Tambahan pula, penerapan KBAT merupakan satu usaha negara bagi meningkatkan kecekapan berfikir kritis, kreatif dan konstruktif murid melalui enam tunjang Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025, iaitu pengetahuan, kemahiran berfikir, kemahiran memimpin, kemahiran dwibahasa, etika dan kerohanian serta identiti nasional (hlm. 5), bagi menangani pelbagai masalah yang semakin mencabar.

Penekanan KBAT juga penting kerana pencapaian penguasaan membaca, menulis dan mengira murid dari Malaysia dalam ‘*Trends in International Mathematics and Science Study*’ (TIMSS) dan PISA sangat rendah (Nor Hasmaliza & Zamri, 2016; Martin & Mullis, 2011). Sehubungan dengan itu, kemahiran berfikir perlu diberi perhatian kerana kemahiran ini membantu proses pengajaran dan pembelajaran yang bermakna, termasuk kemahiran bahasa (Rajendran, 2000). Malah, kemahiran berfikir dapat membantu murid menangani cabaran pada masa kini dan masa mendatang (Sharifah Nor, 2012). Kajian-kajian lain (Anida *et al.*, 2020; Zulkifli, 2015) juga mendapati kemahiran KBAT wajar dilaksanakan dalam PdP Bahasa Melayu kerana dapat meningkatkan pencapaian murid, khususnya kemahiran bahasa.

OBJEKTIF DAN HIPOTESIS KAJIAN

Secara umum, objektif kajian ini ialah:

1. Mengkaji tahap karangan murid sebelum dan selepas peta pemikiran digunakan dalam kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan dari aspek isi dan pengolahan idea.
2. Mengkaji perbezaan pencapaian skor karangan murid dalam ujian pra dan ujian pasca dalam kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan.

Bagi menjawab objektif kajian dua, hipotesis kajian yang berikut digunakan, iaitu:

Hipotesis Nol 1: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pra dengan ujian pasca bagi kumpulan kawalan.

Hipotesis Nol 2: Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan perlakuan.

Hipotesis Nol 3: Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dengan kumpulan perlakuan.

KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI (KBAT)

Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) ialah tahap tertinggi dalam proses kognitif. Ia didefinisikan sebagai pengaplikasian kebolehan minda bagi menguasai cabaran baharu (Onosko & Newmann, 1994). Kemahiran KBAT juga memerlukan murid menguasai kemahiran memahami, menterjemah, menganalisis dan memanipulasikan maklumat. Kemahiran ini juga menggalakkan murid untuk menilai secara kritis sesuatu maklumat, serta berkebolehan dalam melakukan inferens dan generalisasi. Kemahiran ini juga melatih murid melakukan ramalan dan menyelesaikan masalah. Malah, KBAT juga menggalakkan murid mereka cipta idea baharu, selain membuat penilaian dan keputusan terhadap sesuatu isu.

Kemahiran berfikir aras rendah pula adalah sebaliknya. Ia melibatkan aplikasi yang selalu dilakukan dalam kehidupan seperti pengulangan sesuatu, penggunaan nombor dan mengaplikasikan peraturan (Newman, 1990). Taksonomi Bloom semakan Anderson dan Krathwohl (2002) pula mengelaskan KBAT sebagai kemahiran mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta.

Kemahiran berfikir sangat diberi perhatian sejak 1994, melalui Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah (KBSR). Selepas itu, KSSR yang diperkenalkan pada tahun 2011 memberi fokus terhadap pelbagai aspek kemahiran KBAT seperti mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1 Kemahiran KBAT dalam KSSR

KBAT	PENERANGAN
Mengaplikasi	Menggunakan pengetahuan, kemahiran, dan nilai dalam situasi berlainan.
Menganalisis	Mencerakinkan maklumat kepada bahagian kecil serta menghubungkan kait antara bahagian berkenaan.
Menilai	Membuat pertimbangan dan keputusan serta memberi justifikasi.
Mencipta	Menghasilkan idea atau produk atau kaedah.

Jadual 1 menunjukkan cerakinan dalam setiap kemahiran KBAT. Kemahiran ini perlu dinyatakan secara eksplisit dan diaplikasikan melalui pelbagai aktiviti seperti menaakul, pembelajaran inkuiri, penyelesaian masalah dan projek. Guru dan murid juga digalakkan untuk mengaplikasikan alat berfikir seperti peta pemikiran, peta minda dan *Thinking Hats* serta penyoalan aras tinggi bagi menggalakkan murid berfikir. Dalam kajian ini, elemen-elemen ini akan diterapkan dalam proses Pdp karangan Bahasa Melayu bagi mengkaji kesannya terhadap pencapaian karangan murid.

PENGGUNAAN KBAT DALAM PENGAJARAN KARANGAN

KBAT telah dibuktikan dapat meningkatkan pencapaian karangan murid. Kajian lalu mendapati penggunaan pendekatan KBAT dapat meningkatkan karangan murid (A. Rahman, Jamaludin, & Zamri, 2015). Dapatan kajian

mereka yang melibatkan kaedah eksperimen kuasi terhadap 74 orang murid mendapati bahawa pencapaian karangan Bahasa Melayu kumpulan perlakuan lebih tinggi berbanding dengan kumpulan kawalan. Hal ini memperlihatkan bahawa penerapan unsur KBAT dapat meningkatkan pencapaian karangan murid.

Kajian tentang alat berfikir seperti peta konsep dan peta pemikiran ini telah banyak dijalankan. Walau bagaimanapun, keberkesanan penggunaannya dalam pengajaran karangan masih kurang dijalankan (Zamri, 2012). Hal ini demikian kerana penggunaan peta pemikiran khususnya i-Think merupakan inovasi baharu di Malaysia. Justeru, kajian ini dijalankan bagi mengkaji kesan peta pemikiran terhadap kemahiran menulis murid di bilik darjah.

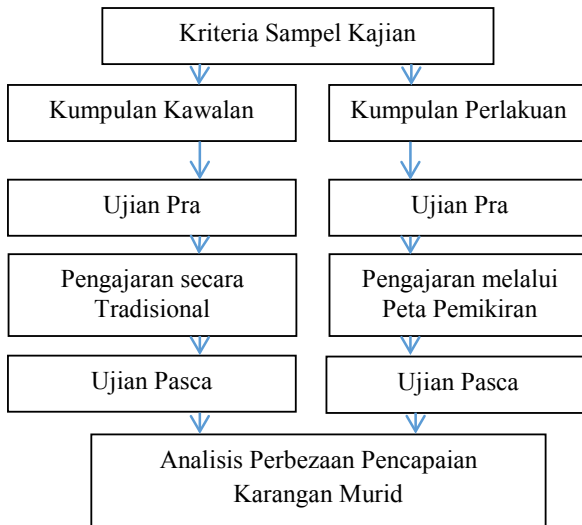
Kajian-kajian lain juga (Noor Hidayu & Yahya, 2016; Ahmad Fikri & Zamri, 2019) mendapati bahawa pencapaian penulisan naratif murid dapat ditingkatkan dengan penggunaan peta pemikiran. Anthony Aloysius dan Yahya (2017) turut menyatakan bahawa Pdp penulisan karangan di sekolah menengah banyak menggunakan peta pemikiran selaras dengan tujuan penerapan KBAT itu sendiri. Kajian Mohd Zikri Ihsan *et al.*, (2020) dan Jumaliah dan Zamri (2014) juga menunjukkan bahawa pencapaian kemahiran menulis murid turut meningkat melalui pengaplikasian peta pemikiran.

METODOLOGI

Kajian ini dilakukan bagi mengkaji kesan pelaksanaan peta pemikiran terhadap skor karangan murid Tahun Lima. Reka bentuk eksperimen kuasi diaplikasikan dalam kajian yang melibatkan kelas sebenar. Kaedah ini digunakan kerana dapat menerangkan dengan sesuatu fenomena (Mohamad Najib, 1999). Dua kumpulan murid dilibatkan dalam kajian ini, iaitu kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan. Pendekatan eksperimen kuasi Sidek Mohd Noah (2002) diadaptasikan dalam kajian ini. Kumpulan perlakuan menggunakan peta pemikiran sebagai bahan Pdp, manakala kumpulan kawalan menggunakan kaedah tradisional.

Kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan dipilih berdasarkan pencapaian markah Bahasa Melayu Penulisan dalam Peperiksaan Akhir Tahun (PAT). Dalam konteks kajian ini, kedua-dua kelas yang dipilih mempunyai perbezaan markah yang sangat kecil. Kedua-dua kumpulan mengikuti ujian pra dan ujian pasca. Pendekatan pengajaran yang digunakan bagi kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan merupakan pemboleh ubah bebas dalam kajian ini. Kumpulan perlakuan diajar menggunakan peta pemikiran. Kumpulan kawalan pula menggunakan pendekatan konvensional. Pencapaian dalam ujian pra dan ujian pasca serta KBAT murid merupakan pemboleh ubah bersandar.

Intervensi peta pemikiran dilaksanakan sebanyak empat kali berdasarkan jadual yang telah ditentukan oleh pihak sekolah. Rajah 1 memaparkan reka bentuk perbandingan antara kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan yang dijalankan dalam kajian ini.

Rajah 1 Reka bentuk perbandingan antara kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan

Dua alat kajian digunakan dalam kajian ini, iaitu soalan karangan ujian pra dan pasca. Dua set soalan karangan telah disediakan untuk dijawab oleh sampel kajian. Ujian karangan ditadbirkan sebanyak empat kali, iaitu

dua kali ujian pra (untuk kumpulan kawalan dan perlakuan) dan dua kali ujian pasca (juga untuk kumpulan kawalan dan perlakuan). Soalan-soalan tahun sebelumnya digunakan dalam ujian pra dan pasca. Pandangan dan komen Ketua Panitia Bahasa Melayu sekolah terlibat diambil kira dan digunakan bagi memastikan kesahan soalan. Bagi mendapatkan data skor karangan murid termasuk skor pengolahan idea murid, skema Penskoran Markah UPSR Bahasa Melayu Penulisan, Lembaga Peperiksaan Malaysia (2016) digunakan (lihat Jadual 2).

Jadual 2 Skor dan kriteria pengolahan idea karangan

Penskoran	Kriteria	Ciri-ciri
20-25	Cemerlang	<ul style="list-style-type: none"> • Idea sangat tepat. • Idea diolah dengan sangat baik, disampaikan dengan sangat jelas dan disusun dengan sangat baik. • Pelbagai ayat digunakan dengan sangat gramatis dan tepat. • Kosa kata digunakan dengan sangat baik dan sangat sesuai. • Tidak terdapat beberapa kesalahan ejaan dan tanda baca yang ketara.
15-19	Baik	<ul style="list-style-type: none"> • Idea tepat. • Idea diolah dengan baik, disampaikan dengan jelas, dan disusun dengan baik. • Pelbagai ayat digunakan dengan gramatis dan tepat. • Kosa kata digunakan dengan baik dan sesuai. • Terdapat sedikit kesalahan ejaan dan tanda baca.
10-14	Memuaskan	<ul style="list-style-type: none"> • Idea kurang tepat. • Idea diolah dengan ringkas dan kurang menarik. • Ayat digunakan secara kurang gramatis. • Kosa kata digunakan secara terhad. • Terdapat banyak kesalahan ejaan dan tanda baca.
0-9	lemah	<ul style="list-style-type: none"> • Idea tidak tepat. • Idea yang diolah tidak menarik. • Ayat yang digunakan tidak gramatis/tunggang-langgang. • Kosa kata yang digunakan sangat terhad. • Terlalu banyak kesalahan ejaan dan tanda baca.

Skor isi karangan murid dianalisis berdasarkan skema Penskoran Markah UPSR Bahasa Melayu Penulisan, Lembaga Peperiksaan Malaysia (2016). Min digunakan bagi membandingkan perbezaan pencapaian skor

karangan murid dalam kumpulan kawalan dengan kumpulan perlakuan. Bagi mendapat kriteria min isi karangan skor dalam Jadual 3 digunakan.

Jadual 3 Min skor isi karangan murid

Min Skor Karangan Murid	Kriteria	Ciri-ciri
8.0 ke atas	Cemerlang	<ul style="list-style-type: none"> • Isi 4 atau lebih dan tepat dengan tajuk karangan
6.0-7.9	Baik	<ul style="list-style-type: none"> • Isi 3 dan tepat dengan tajuk karangan
4.0-5.9	Memuaskan	<ul style="list-style-type: none"> • Isi 2 dan tepat dengan tajuk karangan
0.0-3.9	lemah	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada isi yang tepat dengan tajuk karangan atau satu sahaja isi yang tepat dengan tajuk karangan

Ujian-t satu sampel digunakan untuk menganalisis perbezaan min pencapaian karangan murid bagi kedua-dua kumpulan perlakuan dan perlakuan.

DAPATAN KAJIAN

Tahap karangan murid sebelum dan selepas peta pemikiran digunakan dalam kumpulan kawalan dan perlakuan dari aspek isi dan pengolahan idea karangan

Perbandingan jumlah isi karangan yang dihasilkan dalam karangan murid bagi kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan dalam ujian pra dan ujian pasca

Untuk melihat sejauh mana peningkatan kualiti penulisan karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan, min isi karangan dijadikan panduan.

Isi karangan dinilai dari segi bilangan isi. Karangan yang baik mempunyai empat isi karangan yang perlu dihuraikan dengan jelas dan tepat. Contoh karangan pula perlulah sesuai dengan isi atau tema karangan tersebut. Jadual 4 menunjukkan bahawa gred isi karangan murid kumpulan perlakuan meningkat daripada tahap memuaskan kepada baik, berbanding dengan gred isi karangan kumpulan kawalan.

Jadual 4 Tahap karangan murid sebelum dan selepas peta pemikiran digunakan dalam kumpulan kawalan dan perlakuan dari aspek isi karangan

Kumpulan	Min Markah Isi Karangan dalam Ujian Pra (Markah Penuh=8)	Tahap Karangan	Min Markah Isi Karangan dalam Ujian Pasca (Markah Penuh=8)	Tahap Karangan
Kumpulan Kawalan	4.96	Memuaskan	5.12	Memuaskan
Kumpulan Perlakuan	5.04	Memuaskan	7.06	Baik

Dapatan ini menunjukkan bahawa pengaplikasian peta minda berupaya meningkatkan jumlah isi karangan murid. Rajah 2 menunjukkan salah satu contoh karangan dalam kumpulan kawalan dan perlakuan setelah aspek isi karangan dinilai. Rajah 2 menunjukkan bahawa berlaku peningkatan isi karangan dalam kumpulan perlakuan, iaitu 5 isi berbanding dengan 3 isi dalam kumpulan kawalan.

Perbandingan jumlah markah pengolahan idea karangan bagi kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan dalam ujian pra dan ujian pasca

Jadual 5 menunjukkan peningkatan skor purata pengolahan idea bagi kumpulan perlakuan yang ketara. Min skor pengolahan idea dalam ujian pasca bagi kumpulan perlakuan ialah 21.5 berbanding dengan min skor idea bagi kumpulan perlakuan iaitu 16.3. Gred karangan murid kumpulan perlakuan juga meningkat daripada tahap baik kepada cemerlang. Dapatan mendapati bahawa skor markah pengolahan idea karangan dapat ditingkatkan dengan penggunaan peta pemikiran dalam PdP penulisan karangan. Rajah 3 menunjukkan contoh karangan dalam kumpulan kawalan dan perlakuan sebelum dan selepas intervensi dari aspek pengolahan idea.

Jadual 5 Perbezaan skor purata markah idea karangan dalam ujian pra dan ujian pasca kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan

Kumpulan	Min Markah Pengolahan Idea Karangan dalam Ujian Pra (Markah Penuh=25)	Tahap Karangan	Min Markah Pengolahan Idea Karangan dalam Ujian Pasca (Markah Penuh=25)	Tahap Karangan
Kumpulan Kawalan	15.5	Baik	16.3	Baik
Kumpulan Perlakuan	16.1	Baik	21.5	Cemerlang

Perbezaan Skor Penulisan Karangan Murid dalam Ujian Pra dan Ujian Pasca bagi Kumpulan Kawalan

Bahagian ini menguji hipotesis nol yang pertama, iaitu “Tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pra dengan ujian pasca bagi kumpulan kawalan.”

Jadual 6 Perbandingan min bagi skor penulisan karangan dalam ujian pra dan ujian pasca bagi kumpulan kawalan

	Min	SD	Nilai-t	Sig. (2 tailed)
Ujian pra (N=32)	17.78	2.66	2.075	0.25
Ujian Pasca (N=32)	19.03	2.13		

($P < 0.05$)

Jadual 6 menunjukkan perbezaan min skor karangan murid bagi ujian pra dan pasca dalam kumpulan kawalan. Dapatan kajian mendapati nilai-t perbezaan min skor karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan kawalan ialah $t=2.075$ dan tahap signifikan $p=0.25$. Tahap signifikan ini lebih besar daripada 0.05 ($P > 0.05$). Oleh itu, hipotesis nul (H_{01}) diterima. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan kawalan.

Karangan Kumpulan Perlakuan
Jumlah Isi = 4

Karangan Kumpulan Kawalan
Jumlah Isi = 3

Rajah 2 Contoh jumlah isi karangan dalam kumpulan perlakuan dan kawalan

Contoh Skor Pengolahan Idea Karangan Kumpulan Kawalan
Pendahuluan: 2
Isi: 3 x 2=6
Aspek Bahasa: 10
Jumlah: 16

Contoh Skor Pengolahan Idea Karangan Kumpulan Perlakuan
Pendahuluan: 2
Isi: 4 x 2 = 8
Aspek Bahasa: 13
Jumlah: 23

Rajah 3 Contoh skor pengolahan idea karangan dalam kumpulan kawalan dan perlakuan sebelum dan selepas intervensi

Perbezaan Pencapaian Penulisan Karangan Murid dalam Ujian Pra dan Ujian Pasca bagi Kumpulan Perlakuan

Bahagian ini menguji hipotesis nol yang kedua, iaitu “Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan perlakuan.”

Jadual 7 Perbandingan min bagi skor penulisan karangan dalam ujian pra dan ujian pasca bagi kumpulan perlakuan

	Min	SD	Nilai-t	Sig. (2 tailed)
Ujian pra (N=32)	18.06	2.37	10.777	0.000
Ujian Pasca (N=32)	23.87	1.96		

($P < 0.05$)

Jadual 7 menunjukkan skor min karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan perlakuan. Dapatan mendapati nilai-t perbezaan min skor karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan perlakuan ialah $t=10.777$ dan tahap signifikan $p=0.000$. Tahap signifikan lebih kecil daripada 0.05 ($P < 0.05$). Oleh itu, hipotesis nul (H_{02}) ditolak. Terdapat perbezaan yang signifikan terhadap skor min karangan murid dalam ujian pra dan pasca bagi kumpulan perlakuan. Hal ini memperlihatkan bahawa pengajaran penulisan karangan melalui peta minda dapat meningkatkan gred karangan murid tahun 5 secara signifikan.

Perbezaan Pencapaian Penulisan Karangan Murid dalam Ujian Pasca bagi Kumpulan Kawalan dan Kumpulan Perlakuan

Bahagian ini menguji hipotesis nol yang ketiga, iaitu “Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara min markah karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dengan kumpulan perlakuan.”

Jadual 8 Perbandingan min bagi skor penulisan karangan dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dengan kumpulan perlakuan

	Min	SD	Nilai-t	Sig. (2 tailed)
Kumpulan Kawalan (N=32)	19.03	2.13	9.462	0.000
Kumpulan Perlakuan (N=32)	23.87	1.96		

($P < 0.05$)

Jadual 8 pula memaparkan skor min karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dan perlakuan. Dapatan kajian mendapati nilai-t perbezaan min skor karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dan perlakuan ialah $t=9.462$ dan tahap signifikan $p=0.000$. Tahap signifikan lebih kecil daripada 0.05 ($P<0.05$). Oleh itu, hipotesis nul (H_{03}) ditolak. Terdapat perbezaan yang signifikan skor min karangan murid dalam ujian pasca bagi kumpulan kawalan dan perlakuan. Keputusan ini memperlihatkan bahawa pengajaran penulisan karangan melalui peta minda dapat meningkatkan gred karangan murid tahun 5 secara signifikan dalam kumpulan perlakuan.

PERBINCANGAN

Penggunaan peta pemikiran dalam pengajaran karangan Bahasa Melayu berupaya meningkatkan markah karangan murid di sekolah rendah. Hasil daripada kajian yang dijalankan terhadap kumpulan kawalan dan kumpulan perlakuan, mendapati bahawa markah karangan dalam ujian pasca meningkat berbanding dengan ujian pasca berbanding dengan ujian pra dalam kumpulan perlakuan. Dalam kumpulan kawalan, murid diajar melalui pendekatan tradisional, manakala dalam kumpulan perlakuan, murid dibimbing menggunakan peta pemikiran semasa PdP Karangan Bahasa Melayu. Berdasarkan data yang diperoleh, terdapat peningkatan skor min dalam kalangan murid bagi kumpulan perlakuan yang mengikuti sesi PdP menulis karangan dengan menggunakan kaedah peta pemikiran semasa PdP menulis karangan dijalankan. Dapatan kajian juga mendapati skor min karangan murid kumpulan perlakuan dalam ujian pasca meningkat secara signifikan berbanding dengan skor min dalam ujian pra bagi kumpulan perlakuan. Ia juga menunjukkan bahawa aktiviti PdP kemahiran menulis menggunakan peta pemikiran dapat meningkatkan skor min secara signifikan.

Hasil dapatan daripada kedua-dua ujian tersebut dapat menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara kaedah pengajaran yang digunakan dengan peningkatan markah yang diperoleh. Secara keseluruhannya, pencapaian ini menunjukkan peningkatan pencapaian karangan murid telah berlaku setelah penggunaan peta pemikiran semasa PdP. Dapatan ini selaras

dengan dapatan kajian lalu yang turut menunjukkan bahawa penggunaan peta pemikiran dapat meningkatkan tahap dan skor karangan murid. Dapatan ini juga sejajar dengan kajian Yahya dan Azmey (2012) yang juga mendapati pengaplikasian peta pemikiran berjaya meningkatkan skor karangan jenis argumentatif murid.

Kajian-kajian lain juga seperti kajian Noor Hidayu dan Yahya (2016), Ahmad Fikri dan Zamri (2019) turut mendapati bahawa pengaplikasian peta pemikiran dapat memperbaiki skor karangan naratif murid. Selain itu, dapatan mereka juga membuktikan bahawa peta pemikiran dapat meningkatkan pencapaian murid dalam penulisan karangan khususnya dari aspek penambahan isi dan pengolahan idea karangan, serta pencapaian karangan murid secara keseluruhannya, sebagaimana dapatan kajian Anthony Aloysius dan Yahya (2017), Mohd Zikri Ihsan *et al.*, (2020) dan Jumaliah dan Zamri (2014).

Kesimpulannya, penggunaan peta pemikiran dalam pengajaran karangan berupaya meningkatkan tahap isu, pengolahan idea dan gred karangan murid secara keseluruhannya. Berdasarkan perbincangan di atas jelas bahawa pengajaran karangan dengan menggunakan peta pemikiran dapat memberi kesan positif terhadap skor karangan murid. Keputusan kajian ini memperlihatkan bahawa peta pemikiran berupaya dilaksanakan di sekolah rendah, khususnya di zon luar bandar.

RUJUKAN

- A. Rahman Haron, Jamaludin Badusah & Zamri Mahamod. (2015). Kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) dalam salak didik dengan elemen nyanyian dan elemen pantun. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 5(1), 53-60.
- Ahmad Fikri Abdul Rahman & Zamri Mahamod. (2019). Teknik lakaran bersama peta alir i-Think meningkatkan kemahiran menjana idea murid etnik Lun Bawang dalam karangan autobiografi. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 9(1), 12-22.
- Anida Sarudin, Zulkifli Osman, Husna Faredza Mohamed Redzwan, Mohd Amir Zahari & Marlina Idris. (2020). Analisis pelaksanaan elemen kemahiran berfikir aras tinggi dalam kalangan guru Bahasa Melayu di Sekolah Menengah Orang Asli. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 10(1), 48-63.

- Anthony Aloysius Akup & Yahya Othman. (2017). Keberkesanan peta pemikiran dalam meningkatkan kemahiran menulis esei Bahasa Melayu dalam kalangan pelajar Tingkatan 6. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 7(1), 44 – 55.
- Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia. (2018). *Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) Bahasa Melayu (BM) Sekolah Rendah*.
- Jumaliah Mingan & Zamri Mahamod. (2014). Penggunaan peta pemikiran i-Think dalam pembelajaran Bahasa Melayu sekolah menengah. *Prosiding Seminar Pascasiswazah Pendidikan Bahasa Melayu & Kesusasteraan Melayu Kali Ketiga, 2014*. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Ringkasan Eksekutif Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025* (Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah).
- Krathwohl, D. R. (2002). Revision of Bloom's Taxonomy: An overview. *Theory into Practice*, 41(4), 212-218, DOI: 10.1207/s15430421tip4104_2
- Lembaga Peperiksaan Malaysia. 2016. *Penskoran Markah UPSR Bahasa Melayu Penulisan*. Putrajaya: Kementerian Pelajaran Malaysia
- Martin, M. O., & Mullis, I. V. S. (2011). TIMSS and PIRLS 2011: Relationships among Reading, Mathematics, and Science Achievement at the Fourth Grade—Implications for Early Learning (Ed.). TIMSS & PIRLS International Study Center, Lynch School of Education, Boston College and International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA).
- Mohamad Najib Abdul Ghaffar. (1999). *Penyelidikan pendidikan*. Johor: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd Zikri Ihsan Mohamad Zabhi, Shamsudin Othman, Abdul Rasid Jamian, & Azhar Md. Sabil. (2020). Penggunaan peta pemikiran dalam pembelajaran penulisan Bahasa Melayu tingkatan tiga di sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 10(1), 14-26.
- Newmann, F. M. (1990). Higher order thinking in teaching social studies: A rationale for the assessment of classroom thoughtfulness. *Journal of Curriculum Studies*, 22, 41-56.
- Noor Hidayu Mohd Rahim & Yahya Othman. (2016). Keberkesanan peta bulatan dan peta alir dalam meningkatkan penguasaan menulis karangan naratif murid-murid Cina. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(2), 68-77.
- Nor Hasmaliza Hasan & Zamri Mahamod. (2016). Persepsi guru Bahasa Melayu sekolah menengah terhadap kemahiran berfikir aras tinggi. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(2), 78-90.

- Nurul Aisyah Abdullah, Zamri Mahamod & Nor Azwa Hanum Nor Shaid. (2016). Faktor-faktor yang mempengaruhi penulisan karangan Bahasa Melayu pelajar sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(2), 1-9.
- Onosko, J. J., & Newmann, F. M. (1994). Creating more thoughtful learning environment. In J. Mangieri & C. C. Blocks (Eds.). *Creating Powerful Thinking in Teachers and Students Diverse Perspectives*. Forth Worth: Harcourt Brace College Publishers.
- Rajendran. (2000). Kesusasteraan Sebagai Wahana Mengajar Kemahiran Berfikir. *Seminar Kebangsaan Penyelidikan dan Pembangunan 2000 anjuran Bahagian Pendidikan Guru*, Kementerian Pendidikan, dari 3 hingga 4 Oktober.
- Sharifah Nor Puteh. (2012). Keprihatinan guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan Kemahiran Berfikir Secara Kritis dan Kreatif. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 2 (9), 19-31.
- Sidek Mohd Noah. (2002). *Reka bentuk penyelidikan: Falsafah, teori dan praktis*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Yahya Othman & Azmey Hj Othman. (2012). Keberkesanan penggunaan peta minda dalam pengajaran dan pembelajaran karangan argumentatif di sebuah Sekolah Menengah Arab di Negara Brunei Darussalam. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 2(2), 32-45.
- Zamri Mahamod & Nor Razah Lim. (2011). Kepelbagaian kaedah penyoalan lisan dalam pengajaran guru Bahasa Melayu: Kaedah pemerhatian. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 1(1), 53-60.
- Zamri Mahamod. (2012). *Inovasi P&P dalam pendidikan Bahasa Melayu*. Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Zulkifli Osman. (2015). Kemampuan model pengajaran Bahasa Melayu berdasarkan kemahiran berfikir melalui teknologi maklumat dan komunikasi meningkatkan tahap motivasi dan kemahiran bahasa pelajar. *PENDETA Journal of Malay Language, Education and Literature*, 6, 181-213.

